

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW/500/40-1/2010/MP

Warszawa, 20 października 2010 roku

**Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej**

1 marca br. weszła w życie zmiana rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.). Uchyliła ona § 3 ust. 1, wprowadzający podział form wypoczynku ze względu na miejsce jego organizacji, czyli – wypoczynek wyjazdowy (kolonie, obozy, zimowiska) oraz wypoczynek w miejscu zamieszkania (półkolonie, wczasy w mieście).

Nowelizacja wywołała szereg wątpliwości, co do organizacji i nadzoru wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu ich zamieszkania. W celu doprecyzowania tych zasad kierowany przez Panią resort wydał na stronie internetowej komunikat. Stwierdzał on, iż – zgodnie z przyjętą nowelizacją – nie ma konieczności ani zgłaszania, ani rejestrowania wypoczynku dzieci i młodzieży organizowanego w miejscu ich zamieszkania. Organizator wczasów/lata w mieście lub półkolonii powinien jedynie przedstawić informację na ten temat właściwemu Kuratorowi Oświaty, zgodnie z procedurą opracowaną i przyjętą w danym Kuratorium. Wytyczne resortu edukacji wskazywały, iż taka informacja powinna zawierać: liczbę uczestników, miejsce i termin organizowanego wypoczynku.

Mając świadomość, że półkolonie i wczasy w mieście cieszą się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży szkolnej, a także są formą chętnie wybieraną przez rodziców (zapewniają bezpieczny i aktywny sposób spędzania czasu wolnego podczas wakacji), zwróciłem się 30 lipca br. do Kuratorów Oświaty z prośbą o informacje w zakresie opracowanych zasad organizowania i nadzorowania tych form wypoczynku. Podjąłem także kontrolę 11 miejsc wypoczynku zorganizowanego w formie lata w mieście i półkolonii,

w których uczestniczyło ok. 1200 dzieci. Największe zastrzeżenia dotyczyły kwestii zatrudnienia zbyt małej liczby wychowawców w stosunku do liczby podopiecznych oraz niewłaściwej realizacji przez kierowników wypoczynku zadań wynikających z przedmiotowego rozporządzenia. Zauważyłem ponadto potrzebę wypracowania jednolitego wzoru karty uczestnika wypoczynku zorganizowanego w miejscu zamieszkania, w której – oprócz ogólnych danych o dziecku – rodzice przedstawiliby informację o stanie zdrowia dziecka.

Z danych przesłanych przez Kuratorów Oświaty wynika, iż w tych formach wypoczynku wzięło udział co najmniej 60.000 dzieci (brak informacji o liczbie uczestników od Mazowieckiego, Wielkopolskiego i Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty). Z otrzymanych odpowiedzi wynika, iż Kuratorzy Oświaty nie stosują jednolitych wymagań, co do organizacji i nadzoru tej formy wypoczynku. Przykładem może być np. procedura informowania Kuratora Oświaty o zorganizowaniu takiej formy wypoczynku. Jedni Kuratorzy oczekują od organizatora jedynie ogólnych danych (forma wypoczynku, jego termin, miejsce), inni – bardziej szczegółowych, jak np.: kwalifikacje kadry, zakres ich obowiązków, liczba dzieci niepełnosprawnych. Różnice dotyczą również kwestii nadzoru – nie wszyscy Kuratorzy uwzględnili kontrolę wypoczynku w miejscu zamieszkania dziecka w swoim planie nadzoru. Przeciwwagą dla nich stanowią Kuratorzy, którzy w swoich odpowiedziach wprost deklarują, iż nie wyobrażają sobie, aby w przypadku tych form wypoczynku nie przestrzegać przepisów wymienionego na wstępie rozporządzenia.

Jak wcześniej wspomniałem komunikat resortu edukacji nakładał na Kuratoria Oświaty obowiązek opracowania procedury zbierania informacji od organizatorów półkolonii i wczasów w mieście. Tymczasem, jak słusznie podkreślił Mazowiecki Kurator Oświaty, w obowiązujących przepisach prawa nie ma delegacji dla Kuratora Oświaty do określania wojewódzkich uregulowań w tym zakresie.

Z pozyskanych przeze mnie danych wynika, że nie wszyscy organizatorzy wypoczynku w miejscu zamieszkania dopełniają obowiązku złożenia do Kuratorium Oświaty informacji o organizowanych półkoloniach i wczasach w mieście, ponieważ – jak twierdzą – nie ma podstawy prawnej obligującej ich do takiego działania. Są to bardzo niepokojące sygnały.

Kolejny problem, który zarysował się w związku z tą nowelizacją, to – zdaniem Kuratorów Oświaty – kwestia dofinansowania wypoczynku w miejscu zamieszkania dziecka. Jednym z warunków ubiegania się przez organizatora o dotację u wojewody jest uzyskanie zaświadczenia o zgłoszeniu wypoczynku. Ze względu na to, że organizatorzy wypoczynku

w miejscu zamieszkania nie muszą dopełniać od tego roku tej procedury, nie mogą składać również wniosków w konkursie o dofinansowanie wycieczki. Wyjątkiem byli organizatorzy z województwa wielkopolskiego, którzy pomimo wytycznych wynikających z wcześniej przedstawionego komunikatu MEN, dokonali zgłoszenia półkolonii i zarejestrowali je w Kuratorium Oświaty, co umożliwiło im ubieganie się o dodatkowe środki.

Reasumując – pragnę podkreślić, iż Kuratorzy Oświaty w skierowanych do mnie pismach zwracają uwagę na potrzebę bardziej szczegółowego uregulowania kwestii wycieczki dzieci w ich miejscu zamieszkania. Proponują, aby przywrócić dawne zapisy rozporządzenia, odnoszące się do wycieczki dzieci i młodzieży zorganizowanego w miejscu ich zamieszkania lub umieścić w znowelizowanym rozporządzeniu dodatkowe, wyraźne zapisy regulujące tę kwestię.

W związku z powyższym, na mocy art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), mając na względzie bezpieczeństwo wycieczających dzieci oraz przedstawione uwagi przez Kuratorów Oświaty, uprzejmie proszę Panią Minister o doprecyzowanie zapisów w przedmiotowym rozporządzeniu, tak by umożliwiały one w pełni bezpieczną organizację wycieczki dzieci i młodzieży w miejscu ich zamieszkania.

Z szanowaniem i szacunkiem
Marek
Michał Chęć

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKS-III-AKar-613-35/10

Warszawa, 04 listopada 2010 r.

Pan Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z wystąpieniem z 20 października 2010 roku, uprzejmie informuję, że na obecnym etapie Ministerstwo Edukacji Narodowej nie planuje zmian legislacyjnych w treści *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania* (Dz. U. nr 12, poz. 67 z późn. zm.) ze względu na chęć pełnego usankcjonowania zmian, jakie wprowadziła nowelizacja niniejszego rozporządzenia w marcu 2010 roku. Jednakże w miarę możliwości postulowane przez Pana Ministra rozwiązania dotyczące organizacji i nadzoru wypoczynku w miejscu zamieszkania będą realizowane w ramach obowiązujących regulacji.

W wyniku ogólnokrajowych konsultacji z pracownikami kuratoriów oświaty realizującymi cykl szkoleń z zakresu nadzoru nad wypoczynkiem postanowiono, że począwszy od sezonu zimowego w 2011 r. wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania (wczasy w mieście i półkolonie) będzie podlegać konieczności zgłoszenia jako tzw. mała forma wypoczynku. Formularz zgłoszenia tej formy wypoczynku, stanowiący załącznik nr 2 do obowiązującego

rozporządzenia zawiera wszystkie elementy informacji niezbędne w celu zorganizowania bezpiecznego wypoczynku.

Wprowadzenie konieczności posługiwania się formularzem tzw. małej formy wypoczynku ujedności na poziomie ogólnokrajowym zasady organizowania i nadzorowania jego stacjonarnych form, jak również umożliwi organizatorom ubieganie się o dofinansowanie wypoczynku ze środków samorządowych.

W związku z powyższym informuję, że w ramach przygotowań do kolejnego sezonu wypoczynku dzieci i młodzieży, komunikaty opublikowane na stronie internetowej MEN zostaną odpowiednio zmodyfikowane, zgodnie z przyjętymi ustaleniami.

Jednocześnie dziękuję za cenne uwagi i dotychczasową współpracę, dzięki której możemy wspólnie dbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w trakcie wypoczynku.

Z wyrazami szacunku,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Katarzyna Hall', written in a cursive style.

Katarzyna Hall